

Voimakeinot Luokkienvälisissä Taisteluissa

KATSAUS AMERIKAN TYÖVÄENLIIKKEEN HISTORIAAN

Kokoillut "Kirjatoukka".

"Minä voin palkata puolen työväenluokkaa murhaamaan toisenpuolen." — Jay Gould.

"Dynamiitti, parhain kaikista on dynamiitti." — Albert Parson.

Huolimatta siitä vaikka Amerikan Yhdysvalloissa luokkien ja luokkataistelun olemassaolo vieläkin virallisesti kielletään, niin silmäys työn ja pääoman välisen taistelun historiaan osoittaa näiden taistelujen muodostuneen avoimeksi luokkasodaksi laajemmassa mittakaavassa kuin missään muualla. Haymarket, Homestead, McKees Rocks, Ludlow, Centralia sekä monet muut taistelutanteret ovat vääjäämättöminä todistajina siitä että omistavakin luokka on luokkien olemassaolon ottanut vakavalta kannalta.

Yhdeksänentoista vuosisadan ensimmäisellä neljänneksellä käytiin jo muutamia lakkotaisteluja, pieninä, rauballisina ilmaisuina siitä, että työläisen ja työntekijän edut eivät kaikkialla ole aivan samat. Vibaiset silmäykset ja rumat nimitykset, joita silloin käytettiin, muuttuivat kuitenkin pian nyrkin puistamiseksi, ja luokkasubteiden edelleen kehittyessä, kivien, kapulain ja pyssyjen aseina käyttämiseksi, kunnes vibdoin Albert Parson antoi tunnetun dynamiitin käyttöä koskevan julistuksensa julkaisemassaan "Alarm"-lehdessä v. 1885.

YUOSISADAN puoliväliin mennessä oli teollisuus ottanut eteneviä askeleita koneellistumista kohti. Tämän johdosta ja seurauksena työntekijät vaurastuivat nopeasti ja samassa suhteessa heidän riistonhalunsa kasvoi. Voimistuksessaan he raaistuivat ja työläiset, joiden osuus ei ollut lisääntynyt tuotannon tehoistumisen kanssa, joutuivat raakamaisen ja epäinhimillisen kohtelun alaiseksi. Työläisten järjestäytyminen, sekin vähän mitä sitä oli ollut, joutui sekasortoiseen tilaan koneellistumisen edessä. Työntekijäin ylivalta työläisten yli oli päätetty asia.

Molly Maguires-liike.

Epätehoisa järjestäytyminen ei vastannut kiristyvää tilannetta. Tehoisempaa toimintaa tarvittiin jos aloitettiin puoliaan pitää. Pennsylvanian irlantilaiset hillenkaivajat ratkaisivat tämän pulman omituisella tavallaan. Heidän perustamansa Molly Maguires, salainen terrorijärjestö, on omituinen ja mielenkiintoinen lehti Amerikan työväenliikkeen historiassa.

Molly Maguires-liikkeen alkuperä on lähtöisin Irlannista, josta sen perustajatkin olivat tulleet. Muuan leskivaimo, nimeltään Molly Maguires, ei ollut samaa mieltä Irlannissa tällöin vallitsevan maanvuokrasysteemin ja maa-aateliston kanssa vuokranmaksusymyksessä. Milloin vuokralainen ei voinut maksaa vuokraansa niin hänet häädettiin maaltaan ja asunnostaan, ja näytti siltä että mikään voima ei voinut tätä toimenpidettä vastustaa. Mutta leskivaimo Maguires, tarmokkaana ja oikeudentuntoisena ihmisenä, kiinnitti ampumaseen vyöllensä, nokesi kasvonsa ja meni tapaamaan häädettävää. Tästä tapaamisesta selviydettiin ainoastaan yhdellä tavalla — häädön toimittaja, olipa se itse

maanomistaja tai hänen asiamiehensä, löydettiin kuolleena.

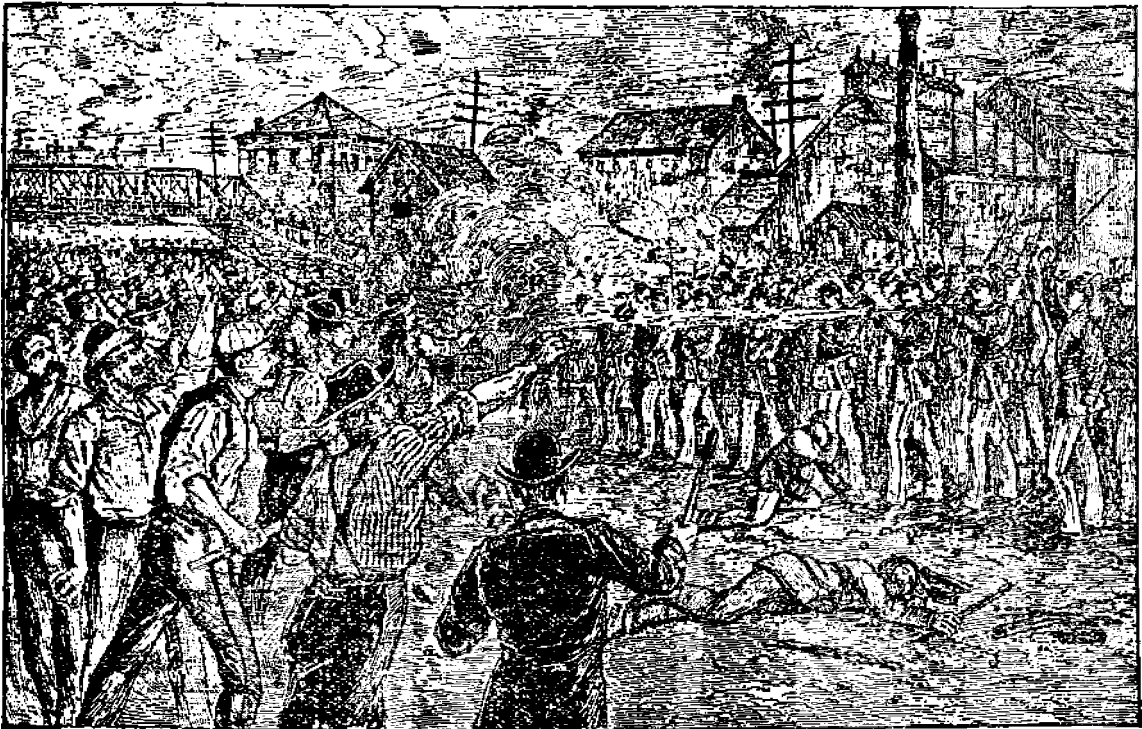
"Liikkeen" laajentuessa madami itse teki enää harvemmin näitä suorituksia, mutta hänellä oli armeija uskollisia ja toimellaita apulaisia, joiden huolena oli katsoa että yksi häätäjä ei ehtinyt tehdä muuta kuin yhden häädön.

Tällainen alkuperä oli Pennsylvanian kaivostyöläisten salaisella terrorijärjestöllä ja se toimi tässäkin maassa samoja prinsippejä noudattaen ja pitäen madami Maguiresta ja hänen antamaansa esimerkkiä suuressa arvossa.

Tähän mollylaiseen liikkeeseen ei kuitenkaan päässyt jäseniksi muut kuin irlantilaisyntyiset sekä heidän jälkeläisensä. Tämän lisäksi piti vielä olla hyvä roomalaiskatoliikki uskonnoltaan ja "hyvä moraalinen". Nämä seikat tietenkin rajoittivat liikkeen kasvua, mutta ehkäpä se samalla oli liikkeen tehokkuuden kannalta eduksikin. Ja todellakin he olivat moraaliltaan moitteettomia, sillä ainoatakaan tapausta ei tiedetä että he olisivat autaneet ilmi tovereiltaan, jota samaa ei voida aina sanoa nykyisistä työväenjärjestöistä.

Liikkeen toiminta kohdistui etupäässä työnantajin ja työnjohtajin, mutta myöskin hallitukseen sekä kaikkein joiden he käsittivät heitä huonosti kohtelevan. Että he olivat hallitusvastaisiakin, voidaan selittää sillä, että he olivat kotimaassaan olleet seitsemän vuosisadan ajan Englannin sortovallan alaisena.

Kun heidän liikkeensä Irlannissa laajeni useita kaunteja käsittäväksi, niin vastaan myöskin nousi sitä suurempi voima, jonka seurauksena he, itse Molly Maguireskin mukaan luettuna, pakenivat Amerikkaan. Täällä he myöskin päättäväisellä, sala-

Kuva esittää yhtä vuonna 1877 Chicagossa tapahtuneista taisteluista

peräisellä ja armottomalla toiminnallaan valloittivat pian koko Pennsylvanian hiilikaivosalueen, useita kaupunkien hallituksilakin mukaan luettuna. Ne jotka epäilivät olevansa tämän järjestön toiminnan kohteena, elivät täydellisen terrorin vallassa. Kukaan ei voinut sanoa lähtiessään ulos josko enää takaisin palaa. Työnjohtaja, joka antoi "mollille" kaivannossa huonon paikan talkka petti häntä hiilen punnituksessa, oli valmis hautaantoimittajan kärryille. Heidän väitettiin tehneen myöskin murhapolttoja sekä kaikenlaista muutakin ilkeyttä, mutta todennäköistä on, että heidän syytökseen pantiin paljon sellaista johon eivät he syyllisiä olleet. Pääasiallisimpana toimintatavanaan he kuitenkin käyttivät suoraan ampumista, tai pienemmistä rikoksista selkäänantamista.

Toiminnassaan he olivat yhtä varovaisia kuin julkeitakin. He kokoontuivat salaisiin kokouksiinsa, joissa jäsen teki valituksen jonkun "poistamiseksi", joka tavallisesti ilman muuta hyväksyttiin ja valittiin toimeenpanijat kokonaan toiselta paikkakunnalta, tuntemattomia sille joka heidän uhrikseen määrättiin. Ainoastaan harvoin heitä joutui kiinni. Kymmenen vuoden ajalla, 1865—75, jolloin heidän toimintansa oli vilkkaimmillaan, tehtiin ainoastaan muutamia vangitsemisia, vieläkin harvemmin heitä vietiin oikeuteen ja yhtään ei tuomittu ensiluokan murhasta. Mollieilla oli selviönä se mikä on nykyaikaisillakin raketeeraajilla, että tuomarit ja lautakunnat täytyy valloittaa ennenkuin menestys on täysin taattu.

Molly Maguires-liike oli saamaisillaan jalansi-

jaa West Virginiankin hiilialueella, mutta samaan aikaan alettiin Pennsylvanian eräässä osassa, joka ei ollut Mollien hallussa, voimakas salainen liike Mollien hävittämiseksi. Mollivastaisen liikkeen johdossa oli eräs nuori kaivannon omistaja, jonka työnjohtajista yksi toisensa jälkeen oli joutunut Mollien uhriksi. Hänen ja Pinkertonin salapoliisitoimiston johdolla pantiin irlantilaisista syntyperää olevia salapoliiseja tähän järjestöön, jossa he veivät huomattavaa osaa, ollen järjestön etunenässä, täten saaden täydelliset tiedot joita sitten myöhemmin käytettiin järjestön syytteeseen asetettuja jäseniä vastaan ja hyvällä menestyksellä, kuten tavallista.

V. 1875, jolloin useita eritoten raakoja murhia pantiin toimeen, joiden suunnittelussa mahdollisesti oli hyvinkin suuri osuus liikkeeseen tunkeutuneilla salapoliiseilla, vangittiin useita liikkeen johtohenkilöitä ja jäseniä ja asetettiin näistä murhasta syytteeseen. Salapoliisit olivat ainoita jotka heitä vastaan olivat todistamassa ja niistä jotkut näyttelivät huomattavaa osaa toisissakin samaluontoisissa oikeusjutuissa, joten heitä voidaan pitää ammattitodistajina ja asettaa kyseenalaiseksi heidän todistuksiansa pätevyys. Mutta siitä huolimatta seuraavien vuosien ajalla kymmenen syytettyä tuomittiin kuolemaan ja neljätoista teljettiin pitkäaikaiseen vankeuteen.

Siihen loppui Molly Maguires liike — siinä muodossa.

Käsittääksemme tätä omituisen raakamaisia menettelytapoja harjoittavaa järjestöä, tulee meidän ymmärtää ja tietää, että ne olosuhteet joissa

nämä toimintatavat kehittyivät, olivat myöskin äärimmäisen raakamaiset. Julkinen työläisten järjestö oli heikko. Siihen mennessä ei itsepäisiä ja voitonhimoisia kaivosten omistajia ollut vielä koskaan järjestynyt työväestö opettanut ymmärtämään että työläisillekin kuuluu sentään edes joitakin oikeuksia, jonka seikan he ovat joskus hyvinkin selvästi osoittaneet myöhemmin. Nämä terrorijärjestöön turvautuneet työläiset näkivät, että mikään muu ei niissä oloissa auttanut kuin terrori. Ja sanottakoon heistä mitä hyvänsä, niin ymmärrettävää on, että työsuhteita jouduttiin paljon korjaamaan juuri heidän terroriaan peljäten. Jos he toiminnallaan saivat työpaikkansa turvallisemmaksi ja sen kautta säästivät edes yhtä monta työläishenkeä kuin he joutuivat surmaamaan niitä jotka työpaikkoja eivät muuten suostuneet turvallisiksi laittamaan, niin meidän puolestamme Molly Maguires-liike jääköön tuomitsematta.

Meidän moraalimme kannalta työläisen henki on ainakin yhtä arvokas säästettäväksi kuin niidenkin henki jotka työtä riistävät.

V. 1873 Paniikin Seuraukset.

Rikastumisen tlet näyttivät olevan avoinna jokaiselle ja mieletön kilpajuoksu oli täydessä käynnissä tunnuslauseella: Piru periköön perimmäisen, kansan etu olkoon kirottu. Työläiset yhtä hyvin kuin kapitalistitkin, olivat yhden ja saman ajatuksen valtaamana: kaikki halusivat rikkautta, rikkautta keinoista välttämättä. Mies miestä vastaan, luokka luokkaa vastaan, jokaisen oma etu oli kysymyksessä mutta välttämättömyyden pakosta siinä rynnäkössä useimmat joutuivat sortumaan hävinneinä.

Kapitalistit olivat ainoastaan yhdessä asiassa yhtä mieltä: armottomassa taistelussa työväestöä vastaan, jossa poliisin kapula ja sotilaan kivääri olivat symbolina. Näihin aikoihin Jay Gould sanoikin kynnillisen ylpeästi voivansa toisella puolella työväenluokka tapattaa toisen puolen.

Tuli paniikki v. 1873.

Mieletön rikastumiskiihko rankaisi koko kansakuntaa ja rankaisi ankarasti.

Kuumeisella kiireellä oli rakennettu rautateitä, satamia, tehtaita; rakennettu paljon muutakin, rakennettu ilman harkintaa, ilman suunnitelmia. Äärettömät summat oli kiinnitetty rahaa näiden rakentamiseen ja ne eivät vielä toistaiseksi tuottaneet mitään. Ja paljon oli rakennettu sellaistaakin joka ei milloinkaan tuottanut mitään. Tämä käsitettiin vasta sitten kun paniikki oli tullut. Osittain käsitettiin ehkä sekin, että paniikki oli siitä suoranaista seurauksena. Pankkivararikot täydensivät

katastrofiaa ja työläiset saivat viivyttelämättä heille kuuluvan osuutensa paniikin kärsimyksistä — kuusi vuotta kestävä äärettömien kärsimyksien kausi oli edessä.

Tällä ajalla laskettiin työläisten palkat lähes puolella. Tilannetta hyväkseen käyttäen laskivat palkkoja sellaisetkin teollisuudet, joiden ei ehkä olisi ollut pakko niin tehdä.

Puhuttaessa suurista työtaisteluista, muistetaan usein mainita v. 1877 rautatieläisten taistelut. Nämä taistelut olivat neljä vuotta kestäneen paniikin eli sen jälkiseurauksien selvittelyjen tulosta.

Lakko alkoi Baltimore & Ohio rautatiellä. Mainittu yhtiö oli jo useita kertoja laskenut työläistensä palkkoja, samalla eroittaen työläisten välisemäin lähetystöjen jäsenet. Mutta vieläkin arvelivat yhtiön virkailijat voivansa palkkoja alentaa, ja niin taaskin julistettiin lämmittäjien ja jarrumiesten palkkoja laskettavan kymmenellä prosentilla.

Mutta työläisten kärsimyksien mitta oli kuitenkin jo täysi. Keskellä ankaraa kriisikautta he lakkoutuivat, lakkoutuivat ilman mitään yhteistä päätöstä, koska he eivät enää voineet palkkojen alennusta kestää.

Tämä lakko oli verinen ja tuhoisa, tuhoisa työläisille mutta tuhoisa yhtiöllekin. Muutaman päivän kuluessa lakko levisi Pennsylvania Centralin tielle ja Pittsburgh muodostui taistelun keskipisteeksi. Jos sotilaat olivat lakkolaisia jo tähänkin asti ilman arvelua ampuneet, niin nyt alkoi joukko-teurastus. Lakkolaiset saivat tukea yleisöltä, mutta näiden kiihotus usein aiheutti sotilaat ampumaan, sotilaat, jotka olivat tehtävänsä erittäin innostuneita pienemmänkin aiheen saatuaan.

Eräänä yönä sytytettiin Pittsburghissa rautatievaunuja palamaan ja kohta sen jälkeen myöskin rautatieyhtiön rakennuksia tuleen. Aamun valjetessa oli yli \$5,000,000 arvosta omaisuutta tuhkana. Laskelmat ovat yhtiön tekemät, joten niihin ei ehdottomasti voida luottaa, enempää kuin siihenkään olettamukseen että tulipalot olisivat olleet lakkolaisten syyttämiä. Väitetään — ja hyvällä syyllä — että Pittsburghin liikemiehet, jotka eivät hekään rautatieyhtiön alituksista rahtimaksujen korotuksista pitäneet, saivat tässä tilaisuuden kostaa yhtiölle. Kolmas olettamus on se, että koska kaikki palanut omaisuus oli vanhaa, niin mahdollisesti yhtiön toimesta ne sytytettiin tarkoituksella että siitä saatiin syytös lakkolaisia vastaan ja palaneesta omaisuudesta korvaus valtiolta.

Lakkoliike levisi keskivaltioihin ja lännelle, Chicago tullen tapahtumain keskustaksi ja anarkistit ryhtyen lakkoliikkeen johtoon.

(Jatketaan.)

Demokraattinen hallitusmuoto on omiaan auttamaan poliitikkojen kinastelua ja siksi se vaivoin voi taistella hetken hurmausta vastaan. Kenenkään ei tee mieli laskea käsistään vaitaa vastustajalleen ja senvuoksi tehdä sitä minkä omatunto kieltää.

—METIUS.